

Pani

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk

Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Szanowna Pani Ministro,

w nawiązaniu do prac nad projektem rozporządzenia **w sprawie wysokości opłat związanych z wnioskiem o wydanie zezwolenia na pracę oraz oświadczeniem o powierzeniu pracy cudzoziemcowi** (poz. 64 w wykazie prac legislacyjnych Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, dalej „rozporządzenie”), uprzejmie przekazuję stanowisko Konfederacji Lewiatan.

Firmy zrzeszone w Konfederacji Lewiatan z dużym zaskoczeniem przyjęły propozycję czterokrotnego podwyższenia opłat za wydawanie zezwoleń na pracę oraz oświadczeń o powierzeniu pracy cudzoziemcowi, przedstawioną po zakończeniu konsultacji publicznych. Tak istotna zmiana, wprowadzona na późniejszym etapie procesu legislacyjnego, z pominięciem konsultacji z partnerami społecznymi, rodzi uzasadnione obawy po stronie przedsiębiorców co do przewidywalności procesu legislacyjnego.

Przedstawiamy poniżej kluczowe aspekty i rekomendacje dotyczące projektu rozporządzenia:

1. Brak gwarancji faktycznego zatrudnienia mimo poniesionych kosztów

Samo uzyskanie dokumentu legalizującego pracę cudzoziemca nie oznacza faktycznego podjęcia pracy przez cudzoziemca. Wielokrotnie zdarza się, że cudzoziemiec nie rozpoczyna pracy z powodu czynników niezależnych od pracodawcy, lecz po stronie urzędów konsularnych. Niejednokrotnie wskazywaliśmy na nieprawidłowości w systemie wizowym m.in. długi czas oczekiwania na wizy pracownicze – który może przekroczyć rok – oraz znaczący odsetek nieuzasadnionych decyzji negatywnych. Statystyki pokazują dużą rozbieżność między liczbą wydanych zezwoleń a wiz pracowniczych wydanych na ich podstawie. Koszty poniesione w związku z uzyskaniem wniosku legalizującego pracę cudzoziemca nie są zwracane w przypadku braku uzyskania wizy. Dotychczasowe doświadczenia przedsiębiorców pokazują, że niewydolność urzędów generuje istotne koszty po stronie pracodawców. Wprowadzenie znaczącego wzrostu opłat dodatkowo zwiększyłoby obciążenia finansowe firm.

2. Odmowa wydania dokumentów legalizujących pracę z powodów niezależnych od pracodawcy

member of

BUSINESSatOECD

member of

BUSINESSEUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

Zgodnie z ustawą z dnia 20 marca 2025 r. o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium RP (art. 10 ust. 4, art. 63 ust. 3), opłata podlega zwrotowi jedynie w przypadku ustalenia limitów zatrudnienia cudzoziemców. Tymczasem wśród przesłanek uniemożliwiających legalizację pracy cudzoziemca są okoliczności, na które pracodawca nie ma wpływu, np. art. 13 ust. 1 pkt 10 ustawy – cudzoziemiec posiadający wcześniejsze zezwolenie nie wykonywał pracy w Polsce w okresie 2 lat poprzedzających złożenie wniosku. W takim przypadku pracodawca ponosi koszty postępowania, mimo braku możliwości uzyskania dokumentów.

3. Opłaty powtarzalne przy zmianach warunków zatrudnienia

Opłata za wydanie dokumentów legalizujących pracę nie jest kosztem jednorazowym. Przepisy regulujące możliwość powierzania pracy cudzoziemcom są sztywne, a każda zmiana warunków zatrudnienia cudzoziemca (stanowiska, miejsca pracy, wymiaru etatu) lub awans pracownika wymaga uzyskania nowego dokumentu i wniesienia opłaty.

4. Potrzeba powiązania opłat z efektywnością urzędów

W opinii pracodawców, planowana podwyżka opłat może być uzasadniona wyłącznie w sytuacji, gdy zostanie powiązana z realnym zwiększeniem efektywności urzędów obsługujących procesy legalizacji pracy cudzoziemców. Obecnie przewlekłość postępowań i brak gwarancji terminowego rozstrzygnięcia spraw stanowią jedną z głównych barier dla przedsiębiorców. Wzrost opłat powinien być przeznaczony na dofinansowanie urzędów, właściwych wydziałów, co skutkowałoby skróceniem czasu rozpatrywania wniosków i umożliwieniem przestrzegania ustawowych terminów.

5. Skala podwyżki

Jeszcze przed lipcem 2022 r. opłata za wpis oświadczenia do ewidencji wynosiła 30 zł. W projekcie rozporządzenia proponuje się wzrost do 400 zł. W ciągu trzech lat, w wyniku wejścia w życie rozporządzenia, opłata wzrośnie o 1233%. Tak drastyczny wzrost wydaje się nieuzasadniony, szczególnie że wpisanie oświadczenia do ewidencji jest procedurą uproszczoną i nie wymaga wydania decyzji administracyjnej.

6. Niezgodność przesłanek określenia wysokości opłat z ustawą, nieadekwatność podwyżek w stosunku do przyświecających im celów

Zgodnie z art. 10 ust. 5 ustawy o warunkach dopuszczalności zatrudniania cudzoziemców wysokość opłaty za zezwolenie na pracę należy określić, biorąc pod uwagę dwie przesłanki - „okres wykonywania pracy przez cudzoziemca” oraz „szacowany przeciętny koszt postępowania w sprawie wydania zezwolenia na pracę”. Analogicznie kwestię opłat za oświadczenie o powierzeniu pracy cudzoziemcowi reguluje art. 63 ust. 4 ustawy.

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

Tymczasem w swoich uwagach, będących źródłem propozycji podniesienia wysokości opłat, MSWiA uzasadnia podniesienie opłat następującymi przesłankami:

- 1) *„wysokości wspomnianych wpłat nie rekompensują wysokości realnie ponoszonych kosztów samej procedury”*

O ile tak wskazana przesłanka pozornie ma związek z ustawową przesłanką „szacowanego przeciętnego kosztu postępowania w sprawie wydania zezwolenia na pracę”, to jednak w uwagach MSWiA jest niedookreślona w stopniu, który nie pozwala na uznanie, że odpowiada wymogom art. 10 ust. 5 i art. 63 ust. 4 ustawy.

MSWiA nie podaje żadnych, choćby przybliżonych szacunków dot. przeciętnego kosztu postępowania w sprawie wydania zezwolenia na pracę. Nie wskazuje też żadnych szacunków co do tego, w jakim stopniu opłaty uiszczane przez pracodawców obecnie pokrywają ten koszt, ani żadnych oczekiwań co do tego, w jakim stopniu będą pokrywały ten koszt po ew. wprowadzeniu podniesionych opłat. Faktycznie odrywa to tę przesłankę od wymogów art. 10 ust. 5 i art. 63 ust. 4 ustawy i czyni propozycję podniesienia opłat arbitralną.

Podnoszenie opłat w ten sposób jest szkodliwe – służy w niedookreślony sposób niedookreślonemu celowi kosztem bardzo konkretnych i mierzalnych obciążeń nakładanych na pracodawców.

- 2) *„z drugiej zaś strony stanowią czynnik intensyfikujący skalę zainteresowania pozyskaniem tego typu dokumentów dla cudzoziemców. Wprowadzenie zmian w przedmiotowym zakresie stanowić będzie element ukierunkowanych działań skupionych na przeciwdziałaniu nielegalnej migracji poprzez ograniczenie zjawiska masowego składania wniosków o wydanie/rejestrację dokumentów uprawniających do pracy cudzoziemców dla pozorów”*

Powyższa przesłanka nie jest wymieniona w art. 10 ust. 5 i art. 63 ust. 4 ustawy, więc już z tego powodu nie może być brana pod uwagę przy określaniu wysokości opłat. Podniesienie wysokości opłat w oparciu o powyższą przesłanką byłoby wykroczeniem poza zakres delegacji ustawowej.

Niezależnie od niezgodności powyższej przesłanki z ustawą, podwyższanie na jej podstawie opłat jest również niesłuszne i nieadekwatne do deklarowanego celu.

Zainteresowanie pozyskaniem zezwoleń na pracę i oświadczeń o powierzeniu pracy nie jest samo w sobie zjawiskiem negatywnym, którego intensywność wymaga ograniczania. Stąd, zwiększanie opłat w celu generalnego zmniejszenia tego zainteresowania jest z gruntu niesłuszne.

Zjawisko masowego składania wniosków o wydanie/rejestrację dokumentów uprawniających do pracy cudzoziemców dla pozorów jest oczywiście zjawiskiem negatywnym, jednak do jego zwalczania właściwe są bardziej precyzyjne rozwiązania. Znaczące zwiększenie opłat od wszystkich wniosków (z których prawdopodobnie tylko niewielki ułamek to wnioski złożone masowo dla pozorów przez nieuczciwych wnioskodawców) to środek nieadekwatny i nieproporcjonalny do tego celu.

W związku z powyższym postulujemy:

- Bardziej umiarkowany wzrost opłat, szczególnie w przypadku wpisania oświadczenia do ewidencji;
- Powiązanie podwyżki opłat ze zwiększeniem efektywności organów rozpatrujących wnioski oraz skróceniem czasu oczekiwania na decyzję;
- Możliwość zwrotu opłat w przypadku, gdy cudzoziemiec nie podejmie pracy z przyczyn niezależnych od pracodawcy;
- Możliwość zwrotu opłat w przypadku negatywnej decyzji ws. legalizacji zatrudnienia cudzoziemca z przyczyn niezależnych od pracodawcy.

Przedsiębiorcy dostrzegają potrzebę usprawnienia systemu legalizacji pracy cudzoziemców. Jednocześnie proponowana, nagła i tak drastyczna podwyżka opłat, bez powiązania z poprawą funkcjonowania administracji, budzi uzasadnione wątpliwości. Uzasadnieniem wprowadzenia stopniowego podwyższenia opłat byłoby zwiększenie efektywności i przewidywalności działania urzędów. Wymaga to gwarancji, iż część opłaty zostanie dedykowana na pokrycie kosztów działalności właściwych instytucji. Równocześnie konieczne jest rozważenie możliwością zwrotu, przynajmniej części, kosztów w sytuacjach, gdy proces rekrutacji nie dochodzi do finalizacji z przyczyn niezależnych od pracodawcy, co pozwoliłoby ograniczyć ryzyko finansowe przedsiębiorstw.

Z poważaniem

Marek Górski

Prezydent Konfederacji Lewiatan

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy